

Khánh Hòa: Bảo tồn, phát huy kho tàng văn hóa vật thể và phi vật thể gắn với phát triển du lịch bền vững

11:37 25/10/2025

Sau sáp nhập, tỉnh Khánh Hòa đang quản lý, khai thác kho tàng văn hóa vật thể, phi vật thể rất đa dạng, phong phú, và luôn có những giải pháp nhằm gắn kết kho tàng quý báu này với sự phát triển du lịch bền vững của địa phương.

Tháp Bà Pô Nagar (Ảnh: Trần Minh Ngọc)

Khánh Hòa hiện có 3 di sản văn hóa phi vật thể được UNESCO ghi danh (nghệ thuật Bài chòi Trung bộ Việt Nam, nghệ thuật đờn ca tài tử Nam Bộ, nghệ thuật làm gốm của người Chăm); 3 di tích quốc gia đặc biệt (Tháp Pô Nagar, Tháp Po Klong Garai, Tháp Hòa Lai); 5 bảo vật quốc gia (Bộ sưu tập Đàn đá Khánh Sơn, Bia Hòa Lai, Phù điêu Vua Po Rome, Bia Phước Thiện, Tượng thờ Vua Po Klong Garai); 28 di tích quốc gia; 12 di sản văn hóa phi vật thể được đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia; 241 di tích cấp tỉnh.

Tháp Pô Klonggarai (Ảnh: Trần Minh Ngọc)

Để góp phần tăng cường công tác quản lý nhà nước trong lĩnh vực bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa trên địa bàn tỉnh, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho các mục tiêu, định hướng phát triển kinh tế - xã hội, Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch đã ban hành Thông báo số 1855/TB-SVHTTDL ngày 19/9/2025 về danh mục di sản văn hóa đã được xếp hạng, ghi danh, đưa vào danh mục trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa; gửi các sở ban ngành thuộc tỉnh, UBND các xã, phường, đặc khu trên địa bàn tỉnh.

Tháp Hòa Lai (Ảnh: Trần Minh Ngọc)

Hiện nay, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đang báo cáo xin ý kiến của UBND tỉnh về xây dựng nội dung Nghị quyết của của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa gắn với phát triển du lịch bền vững tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030 (thay thế cho Nghị quyết số 34-NQ/TU ngày 22/12/2023 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về phát huy các giá trị di sản văn hóa gắn với phát triển du lịch bền vững đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 của tỉnh Khánh Hòa cũ).

Tháp Po Rome (Ảnh: Trần Minh Ngọc)

Đồng thời, tiếp tục nghiên cứu, thực hiện đồng bộ, đa dạng các hoạt động nhằm đem lại các hiệu quả thiết thực từ Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2030, trong đó tập trung vào các lĩnh vực nhằm khơi dậy truyền thống văn hóa tốt đẹp, các giá trị di sản văn hóa quý báu để làm tiền đề, động lực cho phát triển du lịch bền vững như: *Phát triển con người Việt Nam có nhân cách, lối sống tốt đẹp; Xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, văn minh; Phát triển hệ thống hạ tầng, cảnh quan, thiết chế văn hóa đồng bộ, hiệu quả; Nâng cao hiệu quả thông tin tuyên truyền và giáo dục văn hóa; Bảo tồn, phát huy các giá trị di sản văn hóa dân tộc; Thúc đẩy phát triển văn học, nghệ thuật; Phát triển các ngành công nghiệp văn hóa; Số hóa dữ liệu, xây dựng, bảo vệ cơ sở dữ liệu văn hóa quốc gia trên môi trường số; Phát triển nguồn nhân lực văn hóa.*

Lễ hội Ka Tô tại làng Hữu Đức (Ảnh: Trần Minh Ngọc)

Ngoài ra, Khánh Hòa còn có các lễ hội văn hóa tiêu biểu như: *Lễ hội Katê, Rija Nagar; Lễ hội Tháp Bà Po Nagar, Lễ hội Cầu ngư, Festival Biển Nha Trang, Lễ hội Nho và Vang, Lễ hội trái cây Khánh Sơn, Ninh Sơn, Ngày hội văn hóa Raglai,...* được tổ chức thường niên, tạo nên không gian văn hóa sống động, giàu bản sắc, góp phần quảng bá văn hóa địa phương đến đông đảo du khách trong nước và quốc tế.

Rước y trang lên tháp Porome (Ảnh: Trần Minh Ngọc)

Với kho tàng văn hóa vật thể và phi vật thể đa dạng, Khánh Hòa có tiềm năng lớn để phát triển *du lịch văn hóa, du lịch tâm linh, du lịch làng nghề, du lịch trải*

nghiệm gắn với đời sống cộng đồng dân cư, đặc biệt tại các vùng nông thôn, miền núi và ven biển. Đây là các di sản văn hóa tiêu biểu, nổi bật, có giá trị về nhiều phương diện của tỉnh Khánh Hòa: Kiến trúc nghệ thuật, lịch sử, thiên nhiên, văn hóa, khảo cổ,... là kết tinh tinh hoa các giá trị văn hóa nghệ thuật đặc sắc của nhiều thế hệ người dân tỉnh Khánh Hòa trong suốt chiều dài lịch sử xây dựng và phát triển, phản ánh bàn tay tài hoa khéo léo và sự phong phú, đa dạng của cảnh quan thiên nhiên, non nước Khánh Hòa. Với lợi thế về núi - rừng - biển - đảo nên thơ, trữ tình, hiện nay du lịch, dịch vụ được xác định là ngành kinh tế mũi nhọn, là một trong 4 trụ cột động lực tăng trưởng kinh tế của tỉnh theo tinh thần Nghị quyết số 01-NQ/TU ngày 14/7/2025 của Tỉnh ủy Khánh Hòa về tăng trưởng kinh tế hai con số giai đoạn 2025-2030.

Lễ hội Ka tê trên Tháp Porome 2025 (Ảnh: Trần Minh Ngọc)

Để bảo tồn, phát huy các giá trị di sản văn hóa gắn với phát triển du lịch tỉnh, Khánh Hòa tập trung triển khai một số nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm sau:

Tập trung nguồn lực cho công tác bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị văn hóa của các di tích lịch sử, các công trình văn hóa; bảo tồn, phát triển các làng nghề truyền thống gắn với phát triển du lịch tạo thành điểm đến thu hút, hấp dẫn du khách; đầu tư tu bổ, nâng cấp các công trình xuống cấp nhưng giữ nguyên giá trị gốc, huy động cộng đồng tham gia bảo vệ và truyền dạy các giá trị văn hóa truyền thống; đẩy mạnh công tác đổi mới cải tiến các sản phẩm lưu niệm gắn với các di sản văn hóa, các làng nghề truyền thống. Tiến hành lập quy hoạch các di tích quốc gia đặc biệt (tháp Pô Klong Garai; tháp Hòa Lai, tháp bà Pô Nagar) để bảo tồn và phát huy giá trị của các di tích gắn với phát triển du lịch; Đầu tư, nâng cấp hạ tầng các điểm đến thuộc di tích, danh thắng đưa vào khai thác, phục vụ khách du lịch.

Festival Nho Vang Ninh Thuận 2023 (Ảnh: Trần Minh Ngọc)

Nghiên cứu, khai thác đưa di sản trở thành sản phẩm du lịch thông qua sân khấu hóa các sự kiện, tích truyện lịch sử, trò chơi dân gian, tạo trải nghiệm mới lạ để thu hút du khách; xây dựng các tour du lịch chuyên đề như: Du lịch văn hóa Chăm, du lịch làng nghề, du lịch lễ hội, du lịch ẩm thực truyền thống.

Kết hợp công nghệ để nâng tầm trải nghiệm thông qua thuyết minh tự động đa ngôn ngữ, trải nghiệm 3D, 3600, mã QR tại điểm di sản; thực tế ảo tái hiện không gian, nhân vật lịch sử; Ứng dụng đặt vé, hướng dẫn trực tuyến để du khách dễ dàng tiếp cận. Tăng cường ứng dụng khoa học công nghệ hiện đại trong hoạt động quản lý, kinh doanh du lịch, đào tạo nhân lực du lịch, nghiên cứu thị trường, xúc tiến, quảng bá du lịch, cũng như trong hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị di tích, như lập ngân hàng dữ liệu di sản văn hóa, số hóa hoạt động quản lý di sản văn hóa phục vụ phát triển du lịch bền vững.

Làng gốm Chăm Bàu Trúc (Ảnh: Trần Minh Ngọc)

Tổ chức các sự kiện văn hóa - du lịch, lễ hội, Tuần văn hóa, triển lãm chuyên đề về di sản, Festival quốc tế để giao lưu văn hóa, tạo “cú hích” quảng bá văn hóa địa phương; đa dạng hóa các hình thức quảng bá du lịch thông qua các phương tiện truyền thông, tổ chức các sự kiện mang tính văn hóa. Tăng cường hợp tác quốc tế để học tập kinh nghiệm, phương pháp và kiến thức chuyên sâu trong hoạt động bảo tồn các di sản văn hóa với phát triển du lịch bền vững. Chủ động chuẩn bị tổ chức các sự kiện văn hóa - thể thao quốc tế lớn để thu hút 3 khách du lịch quốc tế, qua đó thúc đẩy quảng bá du lịch văn hóa đến với các nước trên thế giới.

các ngành kinh tế, xã hội và tính liên vùng giữa các địa bàn trong tỉnh. Liên kết với các địa phương trong khu vực Nam Trung bộ và Tây Nguyên, các vùng du lịch trọng điểm để phối hợp khai thác tối đa tiềm năng, thế mạnh du lịch du lịch biển, đảo, du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng, du lịch nghỉ dưỡng chăm sóc sức khỏe, du lịch di sản văn hóa, du lịch tâm linh gắn với bảo vệ môi trường, giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa.

Lễ hội Yến sào Khánh Hòa được đưa vào Danh mục văn hóa phi vật thể quốc gia (Ảnh: Trần Minh Ngọc)

Phát triển du lịch Khánh Hòa không chỉ là câu chuyện kinh tế, mà còn là hành trình gìn giữ bản sắc văn hóa, bảo vệ môi trường và nâng cao đời sống Nhân dân để ngành du lịch Khánh Hòa ngày càng phát triển bền vững, trở thành trung tâm dịch vụ, du lịch biển quốc tế chất lượng cao, trở thành điểm đến hàng đầu Đông Nam Á.

Trần Minh Ngọc